

საქართველო

ხელის მოწერა და დასაბუთებელი განცხადებანი მიიღება „საქართველოს“ რედაქციასა და კანტორაში ყოველდღე კვირა-უქმების გარდა, დღის 9—3-მდე. ხელმოწერილი წერილები არ დაიბეჭდება; დაუბეჭდავი მცირე წერილები და კორესპონდენციები სულ არ იბეჭდება; იბეჭდება ერთი თვით მხოლოდ დიდი წერილები და მოთხრობანი. რედაქცია და კანტორა იწყობება: თბილისში, მოსკოვის ქუჩაზე, № 4. ფოსტის ადრესი წერილებისა და ფულისათვის: Тифлиси, редакція „Сакарთველო“, поч. ящикъ № 76

განცხადების შანი
ჩვეულებრივი სტრუქტურის პარკები ექვსი კონტაინერით 10 კგ. წყვილით 20 კგ. წყვილით 40 კგ. 4-ზე მეტი კონტაინერი 1 გვ. ეტიკეტი 40 კგ. წყვილით 80 კგ. ტიპსზე—80 კგ. სამელოიარო განცხადებანი თითოეული ზომით 15x2 ლირს 5 მ.; 20x2 ლირს 7 მ.; 25x2 ლირს 8 მ. 4 საათის შემდეგ (მთიანეთის მხარე) ა. კალანდოძის სტამბაში) ელ. 1 მ. მეტი. დამატებითი 2 ლირს ყველგან 7 კაპ.

სოციალ-დემოკრატიული საპროლეტარიატო, საპროლეტარიატო და სალიბერალური ბაზისი

წელიწადი მეორე. საქართველო წელიწადი მეორე.

უკანონო დღის: ყოველ-კვირულ სურათებიან დამატებით ერთი წელი 8 მ. 50 კ. 6 თვით—4 მ. 50 კ. 3 თვით—2 მ. 40 კ. 1 თვით—80 კ. თვეურად ხელის მოწერა შეიძლება მხოლოდ თვის პირველიდან პირ-მდე. პარამიტები: წელიწადი—10 მ. ხელის მოწერისას 5 მ. 1 თბითაიდან—9 მან. სამელოიარო განცხადება ჩვეულებრივი ზომისა ღირს 3 მან. ნაშუადღევებს 4 ხათის შემდეგ 4—მან.

გაზეთის კანტორა ღიაა დღით—9—3 საათამდე საღამოთი—5—7 საათამდე. ფოსტის მისამართი: Тифлиси, Московская ул. № 4, домъ Габасва. Почтовый ящикъ № 76.

რედაქტორ-გამომცემელი ხანდოშვილი.

ახალი კლუბი

ერთი კვირის პროგრამა 29 აგვისტო, 4 სექტემბრამდე.

ორშაბათი—უქმის გამო არავითარი გასართობი არ იქნება.

სამშაბათი—სიმფონიური კონცერტი ბ. ა. გესის ლოტარობით. მონაწილეობს ლ. როსტროპოვიჩი.

ოთხშაბათი—სეზონის გათავის განყოფილებების კონცერტი, ბ. ა. გესის ლოტარობით. ბენეფისი ი. პ. სარაჯიშვილისა.

ხუთშაბათი—ქართული წარმოდგენა. სამხედრო მუსიკა. საზანდარო.

პარასკევი—ოპერეტა. ბენეფისი დ. ს. დავიდიასა.

შაბათი—კონცერტი ი. პ. სარაჯიშვილის მონაწილეობით და სხ.

კვირა—წარმოდგენა რუსულ ენაზე.

დასაწყისი: კონცერტებისა სლ. 9 საათზე. სპექტაკლისა 8 1/2 საათზე. სინემატოგრაფიისა 8 1/2 საათზე.

სტუდენტები იხილიან კლუბში შესასული ფასი: სამშაბათს, პარასკევს და შაბათს მისაქცევი 1 მ. 5 კაპ. მინდოლობები და სტუდენტები (1—235—1)

კვირას, 28 მარტისთვის, პეტრე-პავლეს სასაფლაოს ეკლესიაში დანიშნულია წლის წირვა და პანაშვიდი, უძროოდ დაკარგულ თბილისის მებრძოლ გმირების მოწოდებას.

ღიმიური (მისუხა) ივანეს ძის მ ი შ ა ბ ი ს

სულის მოსახსენებლად, რასაც აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობ-მეგობართ სამუდამო დამწუხრებულნი და გულმოკლულნი მშობლები იგივეთი მახარობელის ასული და ივანე როსტომის ძე მიქაილის, შვილები მათი: მარიამი, თამარი, ნინო, ელენე, ნიკოლოზი და გიორგი. წირვა დიწვება 10 საათზე, პანაშვიდი წირვის შემდეგ 1 საათ. (2—311—2)

კოლპეკატის „მეურნე“

პრეზის გაგრძელება მოხდება

ახალ კლუბის დაკავშირება, 28 მარტისთვის, კვირას, დღე. ს. ს. 11 მ. კრება კანონიერი იქნება რამდენი წევრიც დაესწრება.

განსაჯილგლი: 1) ანგარიში, 2) მშენებარე საკითხები, 3) გამგეობის წევრთა არჩევნები.

(1—134—1) გამგეობა.

ღრმად დამწუხრებულნი დედა, მამა, დედი და ძებნი საბავშვო, აუწყებენ ნაცნობთა და მეგობრებს, 9 ამა თვის კოლონისაგან დასაყვლეთ ფრონტზე გარდაცვლილი ძვირფასი და დაუფიქრარი

ანტონ ნიკოლოზის ძე ს ა ბ ა ე შ ი

პანაშვიდები გადახდილი იქნება ყოველ დღე, საღამოს 7 საათზე, ბა თომში, მარინის პროსპექტზე, საკუთარ სახლში. გამოსვენების დღე ცალკე იქნება გამოცხადებული. (1—313—1)

პირველ გიმნაზიის უფროს კლასის მოწაფე

აგვალავს მოწაფეებს

გიმნაზიის მესამე კლასამდე და საშუალო სასწავლებელში მისილბად. მისამართი: გაბაიის შესახვევი № 1. მოლაპარაკება შეიძლება 11 საათ-ან 1 საათამდე. (2-312-2)

უცხოეთიდან რუსეთში დაბრუნდა

ა. დ. შავაგაიანი

ყოფილი ასისტ. ბერლინის საუნივერსიტეტო კლინიკის, ყოველდღე დამუშავებელი ქალაქი და საშუალო სწავლებათა ავადმყოფებს. საღ. 5—7 ს. გერის დღე, № 1. სახ. მელიქიანის ქუჩისა, ტელ. 1—96.

გოლოვინის პრ. და ხანდოშვილი ქუჩის კუთხეში, ფოსტა-ტელეგრაფის პირდაპირ გაიხსნა

ახალი ავთიაძი

პროკურატორის ახალმშენი

მდიობ-ფოსტაძარი

გ. მ. მუსხაიშვილი

იღებს ავადმყოფთა საღამოს 5—6 საათ. მისამართი: კუთხე კიროსისა და დიდი მთავრის ქუჩისა, სახლი სვანიშვილისა; შესავალი დიდი მთავრის ქუჩიდან № 67 ოფიცერთა ეკონომიური საზოგადოების შენობის პირდაპირ. ტელეფონი № 5—77.

სასცენო სტუდია ს. ნ. ვორონოვისა

ქართულსა და რუსულს ენაზე

I	განყოფილება	—	დომინა და დეკლამაცია.
II	"	—	კლასიკა და გიმნაზიკა.
III	"	—	თეატრის ისტორია.
IV	"	—	მსახიობთა.
V	"	—	პრაქტიკული მეთოდოლოგია.

ცნობების მიღება შეიძლება ოთხშაბათ-კვირათ, საღამოს 6—7 ს. ხუთ-საათის სახელობის სახალხო სახლში. ტელეფონი 8—43. (თ.—230—3)

ავადმყოფებს უფროსი

ა. ი. ვარსკაცი

იღებს ბავშვთა და შინაგან ხანუღ-ავადმყოფებს მუდამ დღე, კვირა-დღის გარდა საღამოს 5—7 საათამდე, ბელინის ქ. № 4. (თ.—202—)

დოქტორი ვიდიცინისა

მოსე ამთიშვილის ძე

კალანდარიშვილი

იღებს ავადმყოფებს ყოველ დღე

ბავშვთა, შინაგან და ქირურგიულ ხანუღებთან ავადმყოფებს თბილისის 15-დან ილაზს განვლილში კობაქის ბანაკში

მდიობ-ფოსტაძარი

გ. მ. მუსხაიშვილი

იღებს ავადმყოფთა საღამოს 5—6 საათ. მისამართი: კუთხე კიროსისა და დიდი მთავრის ქუჩისა, სახლი სვანიშვილისა; შესავალი დიდი მთავრის ქუჩიდან № 67 ოფიცერთა ეკონომიური საზოგადოების შენობის პირდაპირ. ტელეფონი № 5—77.

პირველ ხარისხის მკურნალი

კაფე პარიზი

ახლად მოწყობილი მსგავსად სატაბლო ქალაქთა რესტორანებისა. (სასახლის ქუჩაზე „ახალ კლუბის“ კვეთზე)

სიხსნისაგან თავის შეფარება მხოლოდ „კაფე პარიზი“ შეიძლება. ფახები ყველახათის ხელმისაწვდომია

პატივისცემით ხილ. ს. გიგინია.

თბილისი, 28 მარტისთვის.

როცა ამ ხუთი დღე საბერძნეთის წლის წინათ საბერძნეთში რეგობა. მნიშვნელოვანი პირველი ვენიზელის პირველად გამოჩნდა, ეს სახელწოდებო ბერძენი პატარა იყო ვიდრე დღის არის. მას არ ეგუფონოდა არც კრიტიკოსი, არც ეგვიპტის ზღვის ზოგიერთი კუნძული, არც მაკედონია. ამ ყოფილი რევოლუციონერის დიპლომატიური ნიჭს უნდა უმაღლოდეს ყველაზე მეტად საბერძნეთი, რომ ის დღეს თითქმის ორჯერ მეტს ტერიტორიასა და მცხოვრებლებს შეიცავს ვიდრე წინა დროს. ვენიზელის სრულიად უმართებლოდ რომ უწოდებენ ბალკანეთის ბისმარკს. როგორც რკინის კანცლერს დიდი გერმანიის იდეა, ისე ვენიზელის დიდი საბერძნეთის იდეა ხელმძღვანელობს და როგორც რკინის კანცლერს, ისე ვენიზელის ხშირად არალეგალურ საშუალებებს მიმართავს თავისი მიზნების მისაღწევად. ერთი ასეთი არალეგალური ზომა იყო ბულგარეთთან დადებული ხელშეკრულების დარღვევა,

თბილისი, 28 მარტისთვის.

როცა ამ ხუთი დღე საბერძნეთის წლის წინათ საბერძნეთში რეგობა. მნიშვნელოვანი პირველი ვენიზელის პირველად გამოჩნდა, ეს სახელწოდებო ბერძენი პატარა იყო ვიდრე დღის არის. მას არ ეგუფონოდა არც კრიტიკოსი, არც ეგვიპტის ზღვის ზოგიერთი კუნძული, არც მაკედონია. ამ ყოფილი რევოლუციონერის დიპლომატიური ნიჭს უნდა უმაღლოდეს ყველაზე მეტად საბერძნეთი, რომ ის დღეს თითქმის ორჯერ მეტს ტერიტორიასა და მცხოვრებლებს შეიცავს ვიდრე წინა დროს. ვენიზელის სრულიად უმართებლოდ რომ უწოდებენ ბალკანეთის ბისმარკს. როგორც რკინის კანცლერს დიდი გერმანიის იდეა, ისე ვენიზელის დიდი საბერძნეთის იდეა ხელმძღვანელობს და როგორც რკინის კანცლერს, ისე ვენიზელის ხშირად არალეგალურ საშუალებებს მიმართავს თავისი მიზნების მისაღწევად. ერთი ასეთი არალეგალური ზომა იყო ბულგარეთთან დადებული ხელშეკრულების დარღვევა,

გენერალ სარაილის ჯარს უწევდნენ წინააღმდეგობას. ასეთმა ორკოფმა მდგომარეობამ ბევრი უსამოვნება და დამცირება მიადგინა საბერძნეთს. ინგლის-საფრანგეთის შეერთებულმა ფლოტმა რამდენჯერმე მტრული დემონსტრაცია მოახდინა პირის ყურეში, ამასთან ერთად ათინის მთავრობის რამდენჯერმე ულტიმატუმი ხასიათის ნოტა გადაეცა. საბერძნეთი იძულებული გახდა დაეკმაყოფილებინა ყველა მოთხოვნები, რომელიც ამ ნოტაში იყო აღნიშნული, თუმცა ამ მოთხოვნების დაკმაყოფილება არსებითად უზენაესი სახელმწიფო უფლების, სუვერენიტეტის, შეიქცევის წარმოადგენდა. ინგლის-საფრანგეთის დემონსტრაციის, სამინისტროს შეცვლა, სალონიკის რაიონის დათმობა სახელმწიფო მოქმედებისთვის. ბოლოს, როგორც უკანასკნელი ცნობებიდან ჩანს, ოთხთა შეთანხმების სახელმწიფოებმა გერმანიის ავტორიტეტის გატეხვა და ბერძენი გერმანოფილების დასჯა კი მოითხოვეს ათინის მთავრობისაგან და ამასთან ერთად ათენის კანტონი და სატელეგრაფო დაწესებულებები დაიკრიეს.

საბერძნეთი გრძელდა და ჩაქუჩს შუა მოყვდა. იმ დროს, როცა ზღვი-დემონსტრაციის ფლოტი ემუქრებოდა, ჩრდილოეთიდან ბულგარეთ-გერმანიის ჯარი შემოიჭრა ამ ჯარს გაუწია წინააღმდეგობა და ზოგიერთი მნიშვნელოვანი გამაგრებული ადგილი უმორდა ჩაბარა. ამ ადგილებს შორის ყველაზე საყურადღებო ქალაქი სერესია, რომელიც წინააღი-სადაო საგანს წარმოადგენდა ბულგარეთ-საბერძნეთის შორის.

ბოლო დროს საქმე იმდენად გართულდა და გაძვირდა, რომ თვით საბერძნეთის ხალხი და არმია გაიყო ორ ნაწილად. რუმინეთის გამოხსნასთან ერთად ხელ-ახლა გაძლიერდა ვენიზელის პრესტიჟი. მისმა მომხრეებმა დიდი დემონსტრაციები მოახდინეს სატაბლო ქალაქში. მაკედონიაში თავი იჩინა რევოლუციონერული მოძრაობამ, მით უფრო საშიშმა და საგალობლამ, რომ მის სათავეში აფიცრობა მოექცა, პოლონეთი ზომბრ-აკაი და გენერალი ქრისტოდულოსი, რომელიც სახელი თავისთავად არა-ვის არაფერს უნებნდა, მაგრამ ჯარში მაინც დიდ ძალას წარმოადგენს როგორც დამრღვევი ელემენტი. დამახასიათებელია, რომ გენერალმა სარაილმა თავისი მფარველობის ქვეშ მიიღო ეს აჯანყებული მაკედონელი რაზმები და ამით თითქო დააკანონა რევოლუციური მოძრაობა საბერძნეთის მეფისა და მთავრობის წინააღმდეგ.

მოკლენათა შინაძიარობა ისეთია, რომ საბერძნეთი ახლო მომავალში კიდევ მეტად უნდა დამოიხრის ოთხთა შეთანხმების ნებისყოფას. რუმინეთის გამოსვლის შემდეგ ბულგარეთ-გერმანიამ მაკედონიის ასპარეზზე შეტევა შეაჩერა და ჯარი შეაძვირა. ამ ვარიანტებმა გააძლიერა ფრანგ-ინგლისური დესანტის შანსები. ბოლოს შეიძლება საბერძნეთის მეფე იძულებული გახდეს რუმინეთის ვალაქის, ხელ-ახლა ვენიზელის მოწვევისა და თავისი სურვილისა წინააღმდეგ ოთხთა შეთანხმების მიგვედლოს. ამდენი დამცირების შემდეგ მოსალოდნელი კომპენსაცია მაღალმოს ვლადარ მოსცემს ბერძნეთს.

მაგრამ ისეც შესაძლებელია, რომ მეფე კონსტანტინე ბოლომდის შერჩეს ნეიტრალიტეტის პოლიტიკას. ამ შემთხვევაში მისი სამეფო თავს ვერ დააღწევს ანარქიას.

სხვა სამოციქულო შენობები გავერ-ნებულა, გაპარტახებულა. შემოსავალი არ არის და ამა ასეთი ღარიბი, არაფრის მქონე ეკლესია როგორ შეინახავს თავის თავს, როგორ გააძღვე-სა საეკლესიო ხაზგაშტის. საქართველოს საეკლესიო ცხოვრების მოსაგავ-რებლად დღეს მთავრობას რვაას ათასზე მეტი ეხარჯება, ეს ხარჯი კიდევ გაიზრდება, თუ ავტოკეფალური წყობილება შემოიღება და ამა ტყუილი არ არის, რომ ამდენი ფულს გამოძებნა საქართველოს ეკლესიას არ შეეძლება. ამისთვის პირველ ყოვლისა ჩვენ გამოიდრებას ჯონ-და გეცადოთ; ჯერ წყარო და სახსარი გაიჩინოს ქართველმა სამღვდლო-ებამ და მერე იძიოს ავტოკეფალია; ჯერ პური და მერე უფლებები ეს ნათქვამია ყველა საქართველოსისა და თანაგრძობის დაცვით.

ეს სიტყვა და რჩევა, როგორც ჩანს, ხილდას ზოგიერთ გულგრილყო-ლო ქართველ სამღვდლო პირს, ზოგიერთი კიდევ თავს ახილავს, რადგან ასე უკობს. სწორედ ეს მო-სინება უფალ ვოლკინს, საქართველო-ში ყოფნის დროს, როგორც საქართველოს ექსარხოსმა, ისე ქართველმა სამღვდლოებამ თავის საუკეთესო უფროსების სახით. ავტოკეფალია კუ-ქმა გადავლავა. უფლები პური შეს-ქნა. მოხდა ამერიკული მოწინააღმდეგე-კო, ეს ახალი ხერხი, ახალი იარაღი, tady in America, რომელიც გამოგონილია საქართვე-ლოს ეკლესიის კანონიერი უფლების დასამარხავად. ბევრი საბუთი და მო-საზრება გაუტყვედნენ საქართველოს ეკლესიის ავტოკეფალის მტრებს. ბევრი იარაღი დაუჩვენდნენ მის წინა-აღმდეგ ბრძოლაში. მაგრამ ვერაფერს გახდნენ. სიმართლემ თავისი გაიტა-ნა. დღეს მიუღი ქვეყნა დარწმუნდა, რომ საქართველოს ეკლესიის საკითხი წმინდა რელიგიური-მორალური ძიე-ბაა და არა პოლიტიკური სეპარატი-ზმი; დღეს ყველა დარწმუნდა, რომ უკანონო იყო გენერალ ტორმისკის ნაბიჯი; დღეს ყველა ხედავს, რომ საქართველოს ეკლესიისთვის ავტოკე-ფალის წართმევის უფლება რუსეთს არა ჰქონდა, რომ ის დარღვევა იყო ამოღლითი კრების წესებისა და რი-გისა. არ არსებობს არც ერთი მოსა-ზრება უფლების, რომელიც ამართ-ლებდეს ქართული ეკლესიის ავტო-კეფალის გაუქმებას. ყველასათვის ცხადია, რომ მოხდა აშკარა უსამართ-ლობა, შეუწყნარებელი ძალმობრობა. და რადგანაც ხელმწიფის წყალობით საქართველოს ეკლესიაზე ლაპარაკი და მსჯელობა ნება დართულია და, მასადასმე, საქართველოს ეკლესიის მდგომარეობის გამოკვეთა უფლება-რებულა, ამისთვის მეტად სახიფათო შეიქნა ავტოკეფალის მტრების პო-ზიცია. ისინი ყველგერში დამარცხ-დნენ. ძალმობრობითი აქტის გამარ-თლება უფლების მხრივ მათაც კი ვერ შესძლეს. სადაც უფლებას სიტყვა დაეთმო, იქ საქართველოს ეკლესიის ავტოკეფალიამ გაიმარჯვა. და დიდი ხანია, რაც ეს საკითხი მორიდ საკითხ-ად დგას და სათანადო გადაჭრას უკცდის. მისი პრინციპული მხარე გა-მორკვეულია; და მის მხოლოდ სანქცია სჭირდება. დრო კი იქით-იქით მივაქვთ. დროს წასაღებად ამ უკანასკნელად სამაგალითო ფხვიერი ჩამორტანა სა-ქართველოს ეკლესიის უფროსმა: ჯერ პური და მერე უფლები. და რადგან-აც გამორკვეულია, რომ საქართვე-ლოს ეკლესიის მრავალი ასი მილიონის ქონება, ავტოკეფლობის ხანაში შექმნილი, გაფლანგა და დაიკარგა მის აქეთ, რაც ეს ეკლესია რუსის ექსარხო-სების ხელში გადავიდა, რადგანაც ქა-რთულ ეკლესიის ქონებრივ აღსადგე-ნად მისი აღდგენა საქართველოსის თავის ძველს უფლებით და ავლა-იღებდით, ამისთვის ცხადია, რომ იგი უავტოკეფალიად თავის დღეში წელ-ში ვერ გაიმართება. და ვისაც გულ-

ნამღვლად-კო, ეს ახალი ხერხი, ახალი იარაღი, tady in America, რომელიც გამოგონილია საქართვე-ლოს ეკლესიის კანონიერი უფლების დასამარხავად. ბევრი საბუთი და მო-საზრება გაუტყვედნენ საქართველოს ეკლესიის ავტოკეფალის მტრებს. ბევრი იარაღი დაუჩვენდნენ მის წინა-აღმდეგ ბრძოლაში. მაგრამ ვერაფერს გახდნენ. სიმართლემ თავისი გაიტა-ნა. დღეს მიუღი ქვეყნა დარწმუნდა, რომ საქართველოს ეკლესიის საკითხი წმინდა რელიგიური-მორალური ძიე-ბაა და არა პოლიტიკური სეპარატი-ზმი; დღეს ყველა დარწმუნდა, რომ უკანონო იყო გენერალ ტორმისკის ნაბიჯი; დღეს ყველა ხედავს, რომ საქართველოს ეკლესიისთვის ავტოკე-ფალის წართმევის უფლება რუსეთს არა ჰქონდა, რომ ის დარღვევა იყო ამოღლითი კრების წესებისა და რი-გისა. არ არსებობს არც ერთი მოსა-ზრება უფლების, რომელიც ამართ-ლებდეს ქართული ეკლესიის ავტო-კეფალის გაუქმებას. ყველასათვის ცხადია, რომ მოხდა აშკარა უსამართ-ლობა, შეუწყნარებელი ძალმობრობა. და რადგანაც ხელმწიფის წყალობით საქართველოს ეკლესიაზე ლაპარაკი და მსჯელობა ნება დართულია და, მასადასმე, საქართველოს ეკლესიის მდგომარეობის გამოკვეთა უფლება-რებულა, ამისთვის მეტად სახიფათო შეიქნა ავტოკეფალის მტრების პო-ზიცია. ისინი ყველგერში დამარცხ-დნენ. ძალმობრობითი აქტის გამარ-თლება უფლების მხრივ მათაც კი ვერ შესძლეს. სადაც უფლებას სიტყვა დაეთმო, იქ საქართველოს ეკლესიის ავტოკეფალიამ გაიმარჯვა. და დიდი ხანია, რაც ეს საკითხი მორიდ საკითხ-ად დგას და სათანადო გადაჭრას უკცდის. მისი პრინციპული მხარე გა-მორკვეულია; და მის მხოლოდ სანქცია სჭირდება. დრო კი იქით-იქით მივაქვთ. დროს წასაღებად ამ უკანასკნელად სამაგალითო ფხვიერი ჩამორტანა სა-ქართველოს ეკლესიის უფროსმა: ჯერ პური და მერე უფლები. და რადგან-აც გამორკვეულია, რომ საქართვე-ლოს ეკლესიის მრავალი ასი მილიონის ქონება, ავტოკეფლობის ხანაში შექმნილი, გაფლანგა და დაიკარგა მის აქეთ, რაც ეს ეკლესია რუსის ექსარხო-სების ხელში გადავიდა, რადგანაც ქა-რთულ ეკლესიის ქონებრივ აღსადგე-ნად მისი აღდგენა საქართველოსის თავის ძველს უფლებით და ავლა-იღებდით, ამისთვის ცხადია, რომ იგი უავტოკეფალიად თავის დღეში წელ-ში ვერ გაიმართება. და ვისაც გულ-

ნამღვლად-კო, ეს ახალი ხერხი, ახალი იარაღი, tady in America, რომელიც გამოგონილია საქართვე-ლოს ეკლესიის კანონიერი უფლების დასამარხავად. ბევრი საბუთი და მო-საზრება გაუტყვედნენ საქართველოს ეკლესიის ავტოკეფალის მტრებს. ბევრი იარაღი დაუჩვენდნენ მის წინა-აღმდეგ ბრძოლაში. მაგრამ ვერაფერს გახდნენ. სიმართლემ თავისი გაიტა-ნა. დღეს მიუღი ქვეყნა დარწმუნდა, რომ საქართველოს ეკლესიის საკითხი წმინდა რელიგიური-მორალური ძიე-ბაა და არა პოლიტიკური სეპარატი-ზმი; დღეს ყველა დარწმუნდა, რომ უკანონო იყო გენერალ ტორმისკის ნაბიჯი; დღეს ყველა ხედავს, რომ საქართველოს ეკლესიისთვის ავტოკე-ფალის წართმევის უფლება რუსეთს არა ჰქონდა, რომ ის დარღვევა იყო ამოღლითი კრების წესებისა და რი-გისა. არ არსებობს არც ერთი მოსა-ზრება უფლების, რომელიც ამართ-ლებდეს ქართული ეკლესიის ავტო-კეფალის გაუქმებას. ყველასათვის ცხადია, რომ მოხდა აშკარა უსამართ-ლობა, შეუწყნარებელი ძალმობრობა. და რადგანაც ხელმწიფის წყალობით საქართველოს ეკლესიაზე ლაპარაკი და მსჯელობა ნება დართულია და, მასადასმე, საქართველოს ეკლესიის მდგომარეობის გამოკვეთა უფლება-რებულა, ამისთვის მეტად სახიფათო შეიქნა ავტოკეფალის მტრების პო-ზიცია. ისინი ყველგერში დამარცხ-დნენ. ძალმობრობითი აქტის გამარ-თლება უფლების მხრივ მათაც კი ვერ შესძლეს. სადაც უფლებას სიტყვა დაეთმო, იქ საქართველოს ეკლესიის ავტოკეფალიამ გაიმარჯვა. და დიდი ხანია, რაც ეს საკითხი მორიდ საკითხ-ად დგას და სათანადო გადაჭრას უკცდის. მისი პრინციპული მხარე გა-მორკვეულია; და მის მხოლოდ სანქცია სჭირდება. დრო კი იქით-იქით მივაქვთ. დროს წასაღებად ამ უკანასკნელად სამაგალითო ფხვიერი ჩამორტანა სა-ქართველოს ეკლესიის უფროსმა: ჯერ პური და მერე უფლები. და რადგან-აც გამორკვეულია, რომ საქართვე-ლოს ეკლესიის მრავალი ასი მილიონის ქონება, ავტოკეფლობის ხანაში შექმნილი, გაფლანგა და დაიკარგა მის აქეთ, რაც ეს ეკლესია რუსის ექსარხო-სების ხელში გადავიდა, რადგანაც ქა-რთულ ეკლესიის ქონებრივ აღსადგე-ნად მისი აღდგენა საქართველოსის თავის ძველს უფლებით და ავლა-იღებდით, ამისთვის ცხადია, რომ იგი უავტოკეფალიად თავის დღეში წელ-ში ვერ გაიმართება. და ვისაც გულ-

ნამღვლად-კო, ეს ახალი ხერხი, ახალი იარაღი, tady in America, რომელიც გამოგონილია საქართვე-ლოს ეკლესიის კანონიერი უფლების დასამარხავად. ბევრი საბუთი და მო-საზრება გაუტყვედნენ საქართველოს ეკლესიის ავტოკეფალის მტრებს. ბევრი იარაღი დაუჩვენდნენ მის წინა-აღმდეგ ბრძოლაში. მაგრამ ვერაფერს გახდნენ. სიმართლემ თავისი გაიტა-ნა. დღეს მიუღი ქვეყნა დარწმუნდა, რომ საქართველოს ეკლესიის საკითხი წმინდა რელიგიური-მორალური ძიე-ბაა და არა პოლიტიკური სეპარატი-ზმი; დღეს ყველა დარწმუნდა, რომ უკანონო იყო გენერალ ტორმისკის ნაბიჯი; დღეს ყველა ხედავს, რომ საქართველოს ეკლესიისთვის ავტოკე-ფალის წართმევის უფლება რუსეთს არა ჰქონდა, რომ ის დარღვევა იყო ამოღლითი კრების წესებისა და რი-გისა. არ არსებობს არც ერთი მოსა-ზრება უფლების, რომელიც ამართ-ლებდეს ქართული ეკლესიის ავტო-კეფალის გაუქმებას. ყველასათვის ცხადია, რომ მოხდა აშკარა უსამართ-ლობა, შეუწყნარებელი ძალმობრობა. და რადგანაც ხელმწიფის წყალობით საქართველოს ეკლესიაზე ლაპარაკი და მსჯელობა ნება დართულია და, მასადასმე, საქართველოს ეკლესიის მდგომარეობის გამოკვეთა უფლება-რებულა, ამისთვის მეტად სახიფათო შეიქნა ავტოკეფალის მტრების პო-ზიცია. ისინი ყველგერში დამარცხ-დნენ. ძალმობრობითი აქტის გამარ-თლება უფლების მხრივ მათაც კი ვერ შესძლეს. სადაც უფლებას სიტყვა დაეთმო, იქ საქართველოს ეკლესიის ავტოკეფალიამ გაიმარჯვა. და დიდი ხანია, რაც ეს საკითხი მორიდ საკითხ-ად დგას და სათანადო გადაჭრას უკცდის. მისი პრინციპული მხარე გა-მორკვეულია; და მის მხოლოდ სანქცია სჭირდება. დრო კი იქით-იქით მივაქვთ. დროს წასაღებად ამ უკანასკნელად სამაგალითო ფხვიერი ჩამორტანა სა-ქართველოს ეკლესიის უფროსმა: ჯერ პური და მერე უფლები. და რადგან-აც გამორკვეულია, რომ საქართვე-ლოს ეკლესიის მრავალი ასი მილიონის ქონება, ავტოკეფლობის ხანაში შექმნილი, გაფლანგა და დაიკარგა მის აქეთ, რაც ეს ეკლესია რუსის ექსარხო-სების ხელში გადავიდა, რადგანაც ქა-რთულ ეკლესიის ქონებრივ აღსადგე-ნად მისი აღდგენა საქართველოსის თავის ძველს უფლებით და ავლა-იღებდით, ამისთვის ცხადია, რომ იგი უავტოკეფალიად თავის დღეში წელ-ში ვერ გაიმართება. და ვისაც გულ-

ნამღვლად-კო, ეს ახალი ხერხი, ახალი იარაღი, tady in America, რომელიც გამოგონილია საქართვე-ლოს ეკლესიის კანონიერი უფლების დასამარხავად. ბევრი საბუთი და მო-საზრება გაუტყვედნენ საქართველოს ეკლესიის ავტოკეფალის მტრებს. ბევრი იარაღი დაუჩვენდნენ მის წინა-აღმდეგ ბრძოლაში. მაგრამ ვერაფერს გახდნენ. სიმართლემ თავისი გაიტა-ნა. დღეს მიუღი ქვეყნა დარწმუნდა, რომ საქართველოს ეკლესიის საკითხი წმინდა რელიგიური-მორალური ძიე-ბაა და არა პოლიტიკური სეპარატი-ზმი; დღეს ყველა დარწმუნდა, რომ უკანონო იყო გენერალ ტორმისკის ნაბიჯი; დღეს ყველა ხედავს, რომ საქართველოს ეკლესიისთვის ავტოკე-ფალის წართმევის უფლება რუსეთს არა ჰქონდა, რომ ის დარღვევა იყო ამოღლითი კრების წესებისა და რი-გისა. არ არსებობს არც ერთი მოსა-ზრება უფლების, რომელიც ამართ-ლებდეს ქართული ეკლესიის ავტო-კეფალის გა

წარმოადგენს ქართული ეკლესიის ქონებრივი კაპიტალიზაციის სწრაფი, იგი პირველ ყოვლისა მის ავტოკეფალიას უნდა იცავდეს. თავის დამოუკიდებლობის დროს, ქართული ეკლესია ქონებრივად ჰყოლიდა. ყველაფერი რიგზე იყო მოწყობილი. მის კათალიკოსობის მოსპობიდან პირველი ათწლეული წლების განმავლობაში საქართველოს ეკლესიას ყოველწლიურ შემოსავლიდან, ხარჯის გასტრეფების შემდეგ, თავისუფალი თანხა რჩებოდა. ასე, მაგ., პირველ ექსარქოსის, თეოფილაქტეს დროს, ქართულ-კახეთის ეპარქიის საეკლესიო შემოსავლები 1820 წელს დარჩა, ხარჯების დაფარვის შემდეგ, 27030 მ. 1823 წელს ამგვარივე ფული დარჩა 47,043 მან. ამ გზით დაგროვილი და დარჩენილი ფულის ერთ ნაწილი მოწოდებისათვის, ახალი მანეთი იმავე ექსარქოსმა იონამ 1825 წელს გადაუხადა „მოსკოვის სააღმკურნაო საბჭოს“ შესანახად, თანხამდე უწმიდესი სინოდის მოწოდებისათვის, რომ ფულს პროცენტით შემოეტანა და ეს პროცენტი მოხმარებოდა ქართულ ეკლესიის საქართველოში. 1829 წლისათვის სულ ქართულ ეკლესიას გამოხარული ჰქონდა ნახევარი მილიონი მანეთი, ყოველგვარი ხარჯის გარეშე, ხოლო მას შემდეგ, რაც საქართველოს ეკლესიის მთელი ქონება რუსეთის ხაზინის ხელში გადავიდა, მას აქეთ ქართულ ეკლესიას თავის ქონება არ ჰყოფნის და მთავრობა გვამდლის, საკუთარ ფულს ვაძლევს! მართალია, ქართული ეკლესია გლარობდა, მაგრამ ვისი ბრალია ეს?

ქართულ ეკლესიას ჩამოერთვა სულ 589,649 დენგინა, საუკეთესო მიწა მთელს საქართველოში, ამაში არ შედიან არც ქარხნები, არც ძვირფასი გოგირდის აბანოები, არც მადანი და არც შენობები. მთელი ქონების ღირებულება შედის მილიონამდე (საქართველოში) და ამ ქონების წლიურ შემოსავალს მთავრობა აძლევს საქართველოს ეკლესიას 106,000 მილეთს!! ეს ფული რომ 589,649 დენგინის წლიური იჯარის სასყიდლად ვინაგარიზოთ, გამოდის, რომ ქართულ ეკლესიას მთავრობა დენგინაში იჯარის ფასად 19 კაპიტალს აძლევს!!

ხოლო თუ სახეში მივიღებთ, რომ

*) ქართულ-კახეთის ეპარქიისთვის ეს მიხდა 1869 წ. 13 ნოემბერს, ხოლო გურიის-სამეგრელოს ეპარქიისთვის 1871 წ. 4 ნოემბერს.

**) იხ. Tomelis წგნი „права обь автокефалии Грузинской церкви“.

ეკლესია საუკეთესო მამულებს ფლობდა, თუ სახეში მივიღებთ იმასაც, რომ დღეს იჯარით გაცემული დენგინა 30 მანეთს შარქ მოიცავს, მაშინ საქართველოს ეკლესია რუსეთის მთავრობისაგან ჩამოერთმეულ მამულებისათვის იჯარის სახით ყოველ წლიურად 16 მილიონ მანეთს უნდა იღებდეს!! მაშინ ვნახავდით თუ საქართველოს ეკლესია თავის თავს ვერ მოუვლიდა, თუ მისი ეკლესიური გავერდებოდა, თუ მისი მონუმენტები დაინგრებოდა, თუ ქართული სასულიერო მწერლობა არ აყვავდებოდა, თუ ღირსი ეკლესიის სახეობა არ ყოფილიყო, თუ ხალხში სარწმუნოება დაიკუმშოდა! ამაზე მეტი ქონება პატარა საქართველოს მხოლოდ ეკლესიისთვის საჭირო არ არის, ეს მისი საკუთრივია და მას უნდა დაუმტყუნდეს. და როდესაც ქართველი საზოგადოება და ეკლესია ავტოკეფალიას მოითხოვს, იგი უფლებასთან ერთად მიიღებს ამ ქონების გულსმხმობას. როგორ უკანონოა საქართველოს ავტოკეფალიის გაუქმება, ისე უკანონოა საქართველოს ეკლესიისთვის საკუთრების ჩამოერთმევა! ექსარქოსია კიდევ უფრო შეუწყნარებელია თანამედროვე უფლების შემცნების თვალსაზრისით. და ამისთვის საქართველოს ეკლესიის ავტოკეფალიის აღდგენა და ყველა ამ ქონების უკან მიღება ერთმეორისაგან განუშორებელი აქტია ქართული მრევლის შემდგომი წინააღმდეგი მოვლენა, ქართული ეკლესიის უფლების გამასხარებელი და ახალი შეურაცყოფა იქნებოდა. სწორედ თუ გვინდა, რომ ქართველი სასულიერო ცხოვრება კეთილად წარმოებოდეს ქონებრივ-სულიერულად მისი ავტოკეფალური უფლებები უნდა აღდგეს შეუწყვეტლად. ქართული ეკლესიის კეთილის მყოფელი და მეგობარი ვერ იტყვის ვერ ქონება და მერე ავტოკეფალიაო. ქონებაც და პურიც ავტოკეფალიაშია ჩამარბული, ისე როგორც უფლებაც. ქართული სასულიერო ცხოვრება და თავის ქალის მოყვალური სამსახურებო, თუ კიდევ ასეთი არსებობს, ვერ შეიწყნარებს ამ რჩევას და იმ სიტყვებს, რომლებიც ამ ბოლო დროს ჩვენს სასულიერო მწერლებში მოქალაქობრივი უფლება მოიპოვა და რომელიც ავტოკეფალიის გადასაფარებლად არის მოგონილი. ვიცით გზა ბრძოლისა და უკანონოების. ერთ დღეს ჩვენმა უფლებამ უნდა გაიმარჯვოს. და რაც უფრო მედგარი, ენერჯული და ერთსულოვანი ვიქნებით, მით უფრო მალე მოხდება ეს.

ქველი ქართველი.

მანქანებმა ოთხი მასობრივი იერიში მოიტანეს, თითოეული იერიში წინ უძღოდა ზარბაზნის სასტიკ სროლა. ფრანგებმა თავიანთი პოზიციები ყოველგვარ შეინარჩუნეს. ამ რაიონებში ფრანგებმა კიდევ 200 კაცი დაატყვევეს. მასის მარჯვენა ნაპირზე ვო-შაპირის და ლეშენუას ტყეებ შორის ფრანგებმა წინ წაიწიეს, ხელით სასროლ ყუმბარების წყალობით. ფრანგებმა შეაყენეს გერმანელების იერიში ვო-შაპირის პოზიციების წინააღმდეგ.

შურსალ-გაგაიძისადმი

ჩამდენი ჯარისკაცის გამოყენება შეუძლიან პოლონეთს

ვარშავისა და პეტროგრადის პოლონურ გაზეთებში მოყვანილია სტატისტიკური ცნობები, თუ რამდენი ჯარისკაცი გამოყენებულა შეუძლიან კიდევ პოლონეთს. ამ სტატისტიკის მიხედვით რუსეთის პოლონეთში იღვს რომ ნორმალური პირობები ყოველყოფი, თითქმის 13 ნახევარი მილიონი მცხოვრები იქნებოდა. მაგრამ ახლა ომის გამო თითქმის ორი მილიონი მცხოვრები გახსნულა პოლონეთიდან. დარჩენილი 11 ნახევარი მილიონიდან ნახევარც კოტა ნაკლები ქალბჭე მოდის: მამაკაცებში სამხედრო მასიკისანი (17-45 წლისანი) 2,200,000 სულია. თუ ამ რიცხს გამოვაკლებთ უკვე გაწვეულთა და უფარგისთა რიცხვს, გამოვა რომ რუსეთის პოლონეთს ეხლა დაახლოებით ერთი მილიონი კაცის გამოყენება შეუძლიან ბრძოლის ველზე. ეჭვი არ არის გერმანეთი ანგარიშს უწევს ამ გარემოების და ფიქრებს, ავტონომია თუ დამოკიდებლობა მისიკის რუსეთის პოლონეთს, რომ შეეძლებს მისი ცოცხალი ძალა გაზოიყენოს.

ეროვნული სკოლა პოლონეთში

პოლონური გაზეთების ცნობით ავსტრიის სამხედრო მთავრობამ განკარგვლება დასცა, რომ სამოსწავლო წლის დაწყებისას ახალი სკოლის გახსნას პოლონეთში. განზრახულია სხვათა შორის ორი საფეო და სამი საქალბო სამაწავლებლო სემინარიის გახსნა. სემინარიებში სწავლა უფრო იქნება. გასსწრი იქნება ავტონომია თუ რეალური სასწავლებელი. ამას გარდა ვრწავაში შემდგარა საგანგებო საგანმანათლებლო საზოგადოება, რომლის გამგებლობაში იქნება სწავლა-განათლების საქმე გერმანიის მიერ დაქრული პოლონეთში. ამ საზოგადოების წსდების მიხედვით სკოლებს წმინდა პოლონური ხასიათი უნდა ჰქონდეს.

ახალი ამბავი

ილიას ხსენება. ხვალ, 29 მარტის მომხსენება, ილიას მოწამებრივ გარდაცვალების დღეს მის სამარხზე მამადღეობა უყვ. სამღვდელთა ანტონი ეპ. გორის ადგილობრივ ტაძრის კრებულის თანამონაწილეობით გადინდის პანაშენი.

თარგმ. როგორც გვატყობინებენ, ამას წინად მარტის უფროსმა ყაჩაღების დასაქურად სოფ. ბარისახოში ჩააყენა 7-8 ქსტი-დარაჯი, რასაკვირველია ხეცსურების ხარჯზე. მოდარაჯე ქისტებს შეეშინდათ ყაჩაღების თავდასხმისა და ბინა გადაიტანეს ფშავში, ს. შუაფხოში, ბარისახოდან 14 ვერსის მანძილზე. აქ მეტად თავისუფლად იგრძნეს თავი მოდარაჯე ქისტებმა. თუმცა იმათი მოვალეობა იყო ხშირად ევლოთ ხეცსურეთში, მაგრამ ერთხელაც არ გაუვლიათ. მიპყვეს ერთობა ხელა. ერთი მთავანი, შექეფიანებული, შესულა მღვდელთან და ფული მოუთხოვინა. მღვდელს ბ. წ-ურს ფული არ მიუცია. მაშინ გამეჭვბუხს ქისტს დღეგრძელი ჯერ ხელში დაუჭირა და მერე დაუწვია უწყალოდ ცემა თავსა და პირში. ბედლათ ხმაურობაზედ მოსულან მეზობლები და გადაუჩინებიათ განსაცდელისაგან საბარლო ხუცისი.

სახალხო სახლში ახალი გამგეობა შეუდგა მოქმედებაში. რეისორობა მიწვეულ იქნა ქ. შათირისვილი. პირველი წარმოდგენა გაიმართება 15 ნენკისთვეს და წარმოდგენილ იქნება შემდეგ იუსტიციისა. გამგებობის წინააღმდეგობა ხვალ სექციების წარმომადგენლებმა დაადგინეს უშემაღლობა აღიძრას ქალაქის გამგებობის წინაშე, რომ, როგორც სახალხო დღეებზე, ისე არა სახალხო დღეებზეც ცემით სექციებს ხუთი თუხინი ნაცვლად ერთ თუხინად, რაცა გამგებობის მოუტანს წმინდა შემოსავლს 800 მანეთამდე.

ფულის მოგროვება. ქართულ საქველმოქმეთო საზოგადოების გამგებობამ გუბერნატორის წინაშე უშემაღლობა აღიძრა თვის თანხათა გახსნისადმი 17 ნენკისთვეს ნება დართოს თბილისში ყულაბებით ფულის შეგროვების.

ავარების ბავშვები. თბილისში ჩამოიყვანეს ავარული ბავშვები. ჯემალ რელიდელი, ელისა ქაიმაძე, პასან მოწყობილი და ნური ლორთქიფანიძე. მათ ესაქარება დახმარება ქართველ საზოგადოების მხრივ. ვინაღინ დიდ გაჭირებას განიცდიან. ყველანი ქართულ სათავად-ზნაურთა გინანავში უკვე მიღებულ არიან.

სახალხო სახლის რეკონსტრუქცია თანახმად სამხედრო უწყებამდინ მიღებულ ოფიციალ ცნობისა არავითარ შემთხვევაში არ მოხდება.

კრება. დღეს, საღამოს 8 საათზე, თავდა-ზნაურთა დემუტატორთა სკრებულოში (ბელნისკის ქუჩა, № 2) მოხდება საქართველოს საისტორიო და საეთნოგრაფიო საზოგადოების წევრთა ჩვეულებრივი კრება. საგანკრებისა: 1) მოხსენება გ. ნ. ჩუბინაშვილისა შესახებ სიონის ტაძრებისა (ბაზილიკებისა) საქართველოში, 2) მოხსენება აკაკი შანიისა-გლოლისისა და ლების კოლოები, და 3) ახალი წევრების არჩევა.

კრებას ვარგებებსაც შეუძლიანთ დაესწრონ.

„მეურნის“ წევრთა კრება. დღეს, 28 მარტის მომხსენება, ახალკლდის დარბაზში, სრულ 11 საათზე, დანიშნულია კომპეტარტი „მეურნის“ წევრთა კრება, რომელიც ხელმწიფოდ იწვევება. კრება კანონიერი იქნება რამდენი წევრიც დაესწრება. კრება განიხილავს ანგარიშსა და მიმდინარე საქითებს.

საკომპერციო სახადილო. დინის მოლოდინის შემდეგ საკომპერციო სახადილოს საზოგადოება დღეს 28 მარტის მომხსენება თვის სასადილოსა ხსნის გიორგივესკის ქუჩაზე, ქაშუეთის ეკლესიის გასწვრივ. სასადილოთა სარგებლობა მხოლოდ წევრთა და საზოგადოებისა შეუძლიან, გარდა პირველ კვირისა, როცა არა წევრთაც შეუძლიანთ ამ სასადილოთი სარგებლობა. წევრთა რიცხვი 160 სულს ღირს. სასადილოში ყოველ დღე 500 სადილი დაწვადდება! სადილის წვდმა სახლშიაც შეიძლება, რომ ფართე საზოგადოება გეცნოს სასადილოს მნიშვნელობას.

ს. თოკის სკოლა. ქართულ საქველმოქმედო სა. ქ. ახალქალაქის ფილიალ განყოფილების თავჯდომარემ მამედ-ალბეგი ფაღავანიშვილმა დეკემბრის აცხადა მთავარ გამგებობას, რომ სკოლა სოფ. თოკში უკვე მზად არის და მასწავლებელს ველით.

გამდობევილ დაწების და მათ უფროსად და ნივთები მდგომარეობა შესახებ ქართ. საქე. მოქ. საზ. გამგებობამ დაადგინა ეთხოვოს სოხუმის განყოფილებას მოაწოდოს მთავარ გამგებობას ვრცელი მოხსენება-გამოკვლევა.

სამეურნეო აღწერა. გუშინ, 23 მარტის მომხსენება, სასოფლო-სამეურნეო აღწერის ცენტრალურ ბიუროს შერობაში (კოჯრის ქუჩაზე № 9) გაიმართა თათბირი ამ აღწერის გამგებობა. თათბირის მოხსენება აღწერის დროს შეგროვილი მთელი მასალა. ეს მასალები ამ დღეებში პეტროგრადში უნდა გადაგზავნოს.

ახალი სკოლა ბორჩალოს მარაში. წერა-კითხვის საზოგადოების გამგებობამ მიიღო ცნობა რომ ს. წერაქვეში, ბორჩ. მარა, უკვე სკოლა მზად არის და მასწავლებელს თხოულობენ. სასწავლო სტოლები და სკამებიც დაუზრუნველბინებია უკვე ექიმ მის. ბორჩაშვილს.

დვალის ხეობის, სოხ. ოლქი, განსაკუთრებით კი სვანების გაჭირვებულ მდგომარეობის გაუმჯობესების შესახებ ქართ. საქე. მოქ. საზოგადოების გამგებობამ დაადგინა პრესის საშუალებით ეს საკითხი ფართე საზოგადოების სანგად გარდაიქცეს.

გამდობევილ აფხაზთა დასახმარებლად საქ. მოქ. საზ. მთავარ გამგებობამ დაადგინა გაგზავნოს სოხუმის განყოფილებას 5000 მანეთი.

პეტერ-პავლეს სასაფლაოს საყდრის კვირისა, 28 მარტის მომხსენება, მრევლის სურვილისამებრ მწირველია საქართველოს ექსარქოსის თანამდებობის დროებითი აღმასრულებელი გენერის ეპისკოპოსი, ყოვლად სამღვდლო დამიანი.

ჯილდო. უმაღლეს მთავარსარდლის სამგზავრო ტაძრის მთავრე. მახარაძე ხელნაწი იმპერატორის სურვილის თანახმად დაჯილდოვებულ იქნა უმაღლესი ჯილდოთი—ოქროს საათით სახელმწიფო მეტილი აღნიშნული.

სამრევლო შენახველი კასები. უფ. სინოდს ნება დაურთავს ფინანსთა მინისტრისათვის მოაწოდოს მთელ რუსეთში „სამრევლო სახელმწიფო შემწავნებელი კასები“. ამ კასების რიცხვი სულ 2000-ს უნდა უდრიდეს. ამ რიცხვში შედის საქართველოს საექსარხო-სოც. კასების გამგეთ იქნებინან სამრევლო კრებულთა წევრები.

ქალაქთა კავშირის კრება. დღეს, 28 მარტის მომხსენება, დანიშნულია კრება ქალაქთა კავშირის მთავარ კომიტეტისა. კრება მოისმენს რუსეთის ქალაქთა კავშირის მთავარწმუნებულის ახანავის ნ. მ. კოშკინის მოხსენებას თავის მოგზაურობის შესახებ ტრაპიზონის ოლქში. კრებაზე ერეგინსა და ბაქის ქალაქის მოურავებიც არიან მიწვეულნი.

სინოდის წინაშე აღიძრა უშემაღლობა თბ. აღქმანდრე ნეველის კრებულის ჯამგარების მომატების შესახებ.

შენობა დაუთმო. დ. კლდიაშვილის სახელობის სასწავლებელი ქ. სოხუმი ხანში გაიმართა. სწავლებელი ნაწილი სამკითხველოს სასარგებლოთ. — ქუთაისიდან ამ ქაშათ დიდ ძალი გაშლის ჩორი გააქვეთ, ფუთი 7 მ. ფასობს.

გაზეთის შეჩერება. ვაზ. „სამშობლოს“ გამოცემული ამხანაგობისა და ასოთ-ამწყობთა შორის უთანხმოების გამო ვაზ. გამოცემა მოკლედ დროით შეჩერდა.

ქართული თეატრის შენობის შეკეთება უკვე დაასრულეს, იქნება თუ არა წელს სეზონი ჯერ-ჯერობით არ იცინა.

სურამი.

„მანალიონის“ საჩივრ. წმინდა მოვეზამ ამ ზაფხულს 1200 მან. დარჩო მათა.

მოგარაკენი დაიძრეს. სურამი თანდათან ცარიელდება.

ამ უკანასკნელ დღეებში საკრძნობელი სიცხეები დაიკარა.

დ. ზმსტაფონი.

ოთხშაბათს, 24 მარტის მომხსენება ლამით ს. ალისბანში (შორ. მარა) ბოქულო კედის თავს დასცემა ერთს ოჯახში მყოფ ფირალეს, რომელთაც სროლის დროს მძიმედაუჭრათ თვითონ ბოქულო. ამბობენ ჩისფრებული ყაჩაღები უკანინდან ესროდნენ ბერდანის თოფით. ბოქულის მდგომარეობა სერიოზულია. 25-ს იგი უნესტაფონს ჩამოიყვანეს.

დ. ზესტაფონი შესდგა სამთამდომი ამხანაგობა.

შაბათს, 27 მარტის მომხსენება ვ. ამაშიძე და ფაშალიშვილი მთავრე სალიტერატურო საღამოს.

ს. ზმსტა (გურია).

დ. სუფსაში ამ დღეებში გულშემზარავი დრამა დატრილდა: აქ ურმა მცხოვრებმა რაფილდ კოსტ. შარაში-ბე და ხანჯლო. მო. ჰკლა ახალგაზრდა თაყიბული მეზობელი მეჩხეილა, ცოლ-შვილიანი კაცი, რომელსაც ეწამებოდა თითქმის მის გასათხოვარ დესთან რომანიული კავშირი ჰქონოდა და მოტაცება ცდომებდეს. შარაშიძე და მისი შმა შეიკურეს (არ გაქცეულა). ყოველივე ეს ვერ იტანა ახალგაზრდა გასათხოვარმა ქალმა შარაშიძის ასულმა და კარბოლის სინეგიით თავი მოიწამლა.

წიგმა გურიაში. 22 და 23 აგვისტოს გურიაში გადღებულერ წიგნი-ბარ, რაც სინდისა და ყურნის ბერს არ დააყრის. „აღმისს“ კუბონის მ. ქარი ზოგან კიდევ დააყენეს. მაზანდის (ფუთი 1 მ. 60 კ.) დადების შემდეგ ოფორტის ბაზარში სინდის აღარ შემოაქვთ, ჰვიდინ სასინდისებზე ფუთს 2 მ. მცხოვრებნი ამის გამო შეწყუბულნი არიან. ნუ თუ მშ ქაწოლის გადაამაღვა არ არის!?

ომის ამბავი

ბრძოლის ველზე

გუშინდელ ოფიციალ დებეშათა მიხედვით საერთო მდგომარეობა ბრძოლის ველზე ყველგან თითქმის უცვლელია. როგორც აღმოსავლეთ ასპარეზზე ისე დასავლეთით ბრძოლამ ადგილობრივი ხასიათი მიიღო. ფრანგების და ინგლისელების წინააღმდეგ ახლა უკანონებელი ალაგ-ალაგ შეტევები და სტალიობენ წინააღმდეგი დაკარგული ადგილების უკან დაბრუნებას. ასევე გერმანელები რიგადიენის ბრძოლის ხაზზე და კოველის მიმართულებით ოდნავ ახმარუნდენ და რამდენიმე იერიში მიიტანეს, მაგრამ რუსებმა მოიგერიეს. ვალიციაში რუსის ჯარი მდ. გნილია დიხასამდ წინსვლას განაგრძობს. ამავე დროს რუს მინეთს ჩრდილოეთით და ჩრდილო-დასავლეთით მცირე შეტევებები უხდებდა ავსტრიელებთან. რა მიხდა იმის შემდეგ, რაც გერმანელებმა და ბულგარელებმა ქ. ტურტუკაი აიღეს, არაფერი ვიცით, ვინაიდან ცნობები არ მოსულა. არც გენ. სარაიელის მდგომარეობა გამოჩვენდა. რას ფიქრობს, რატომ ახანებს და შეტევას არ იწყებს, ჩვენთვის ყველა ეს კითხვები გამოურკვეველია.

კავკასიის ბრძოლის ველზე კივო-ოფენოტის ბრძოლის ხაზზე სასტიკი ბრძოლა სწარმოებს.

პატარა ადგილი იგდო ხელთ, მაგრამ ჩვენ სროლით მოვიგერიეთ. საარტილერიო და ყუმბარების ძლიერი სროლის შემდეგ, მტერი ეკვეთა ჩვენ ადგილებს ველიცის მიდამოებში (კოველის მიმართულებით), მაგრამ ჩვენ სროლით მოვიგერიეთ. მდ. გნილია ღიბას მიდამოებში ჩვენ წინსვლა გაძლდება. მტერი მცირე წინააღმდეგობას გვიწევს მარჯვენა ნაპირიდან, საითყენაც მან დაიხია.

კავკასიის ასპარეზი. კავო-ოფენოტის მიმართულებით მკაცრი ბრძოლა გრძელდება.

ბშპარანში, 25 მარ. ოფიციალი. ჩრდილოეთით და ჩრდილო-დასავლეთით მხრით მტრის მოწინავე რაზმებთან შეტევებმა მოხდა და უკან დაეწვიეთ. სამხრეთის ასპარეზზე მკაცრი ბრძოლის შემდეგ მტერმა ტურტუკაი დაიპყრო.

პარშიში, 25 მარ. ოფიციალი. სომის ჩრდილოეთით სხვა და სხვა ადგილას ძლიერი საარტილერიო სროლა. სომის სამხრეთით მტერმა ადგილდან დაძვრა ვერ მოახერხა, რადგანაც ჩვენმა არტილერიამ სროლა გასცხოველა. მცირე შეტაკების შემდეგ ხელთ ვიგდეთ მს ტყვე და რამდენიმე თხიროლი. მასის მარჯვენა ნაპირზე ვო-შაპირის ტყესთან მტერმა ჩვენ ახალ ადგილებს ზარბაზნები დაუშინა. ჩვენ დავატყვევეთ 280 კაცი, მათში 6 აფიციერია.

პარშიში, 26 მარ. დღის ოფიციალი ცნობა. სომის ფრონტზე, მდ სომას ჩრდილოეთით მდებარე ადგილებში, ფრანგების არტილერიის მოქმედება არ შეუწყვეტია. სომას სამხრეთით გერმანელებმა კონტრ-იერიში მიიტანეს იმ პოზიციების წინააღმდეგ, რომელიც ფრანგებმა დაიკირეს სანტრის, ბერნისა და მონს შუა. მტერმა იღიო ზარალი ნახა და ვერავითარ შედეგს ვერ მიიღწია. ვერმანდოვ-ლიერიდან დაწყებული შინამდე გერ-

უკანასკნელი დეკაჟაჟი

„რ. სლოვო“ იტყობინება; გამოირკვა, რომ მეფის სადგომში შტაურმერის ყოფნის დროს საბოლოოდ გადაიღო პოლონეთისადმი პატივს გამოქვეყნება და მხოლოდ მთავრობის პოპით საზოგადო ფარგლებში გამოთქმულ აზრით დაკმაყოფილებდნაო.

მოკავშირეების ეხკადრამ სახერძნეთის ნავთსადგურებში 60 სავაჭრო ზომადი შეიპყრო.

ურუფევიდან იტყობინებინ; ოსმ.-ლეოსა და ბულგარეთში შავის ზღვის ხანაპირებზე, განსაკუთრებულ ბურგასის და ვარნის მიდამოებში ვიცხარებულნი ვინაზაბა სწარმოებხო. ბულგარელები ბალკანეთზე გადასავალს შეიპკას და პღვენას ამარგებნენ, ოსმალეთი ადრიათი-პოლის სიმაგრეებს ანახლებხო.

ბულგარეთის ჯარში პახუხს გები თანამდებობანი გერმანელებმა დაიპირესო.

დეკაჟა

(საქ. კორესპონდენტისაგან).

26 მარტის მომხსენება დილით ექიმ გოკილი უპირობოდ და უსახიდალოდ ბორცტაშვარაშველებმა გაანთავისუფლეს.

ჯაიანი.

ცეპელის თავდასხმა ბუქარესტზე

პირველი ცეპელი ბუქარესტში წყნარ ღამეში მოფერიდა. მცხოვრებლები მოულოდნელად გამოაღვიძა სიგნალმა. რევლუტორების სივიები დიდხანს ეძებდნ დიდიკაბებს და ხან ერთ ადგილს განათებდნ, ხან მეორეს პაუზში შარანებოდა ცეცხლის ენასავით ელავდნენ. მაყურებელს ეგონებოდა ყუმბარა პირდაპირ ჩემს ზემოდ სვდებოდა. ზოგერთმა, ნაკლებ მოშარა მოქალაქე უსიტყვოდ სტამბოლა სასლაპრო სანახაობით.

საკომპერციო სახადილო

დინის მოლოდინის შემდეგ საკომპერციო სახადილოს საზოგადოება დღეს 28 მარტის მომხსენება თვის სასადილოსა ხსნის გიორგივესკის ქუჩაზე, ქაშუეთის ეკლესიის გასწვრივ. სასადილოთა სარგებლობა მხოლოდ წევრთა და საზოგადოებისა შეუძლიან, გარდა პირველ კვირისა, როცა არა წევრთაც შეუძლიანთ ამ სასადილოთი სარგებლობა. წევრთა რიცხვი 160 სულს ღირს. სასადილოში ყოველ დღე 500 სადილი დაწვადდება! სადილის წვდმა სახლშიაც შეიძლება, რომ ფართე საზოგადოება გეცნოს სასადილოს მნიშვნელობას.

ს. თოკის სკოლა

ქართულ საქველმოქმედო სა. ქ. ახალქალაქის ფილიალ განყოფილების თავჯდომარემ მამედ-ალბეგი ფაღავანიშვილმა დეკემბრის აცხადა მთავარ გამგებობას, რომ სკოლა სოფ. თოკში უკვე მზად არის და მასწავლებელს ველით.

სამრევლო შენახველი კასები

უფ. სინოდს ნება დაურთავს ფინანსთა მინისტრისათვის მოაწოდოს მთელ რუსეთში „სამრევლო სახელმწიფო შემწავნებელი კასები“. ამ კასების რიცხვი სულ 2000-ს უნდა უდრიდეს. ამ რიცხვში შედის საქართველოს საექსარხო-სოც. კასების გამგეთ იქნებინან სამრევლო კრებულთა წევრები.

ქალაქთა კავშირის კრება

დღეს, 28 მარტის მომხსენება, დანიშნულია კრება ქალაქთა კავშირის მთავარ კომიტეტისა. კრება მოისმენს რუსეთის ქალაქთა კავშირის მთავარწმუნებულის ახანავის ნ. მ. კოშკინის მოხსენებას თავის მოგზაურობის შესახებ ტრაპიზონის ოლქში. კრებაზე ერეგინსა და ბაქის ქალაქის მოურავებიც არიან მიწვეულნი.

სინოდის წინაშე აღიძრა უშემაღლობა

თბ. აღქმანდრე ნეველის კრებულის ჯამგარების მომატების შესახებ.

დ. ზმსტა (გურია)

დ. სუფსაში ამ დღეებში გულშემზარავი დრამა დატრილდა: აქ ურმა მცხოვრებმა რაფილდ კოსტ. შარაში-ბე და ხანჯლო. მო. ჰკლა ახალგაზრდა თაყიბული მეზობელი მეჩხეილა, ცოლ-შვილიანი კაცი, რომელსაც ეწამებოდა თითქმის მის გასათხოვარ დესთან რომანიული კავშირი ჰქონოდა და მოტაცება ცდომებდეს. შარაშიძე და მისი შმა შეიკურეს (არ გაქცეულა). ყოველივე ეს ვერ იტანა ახალგაზრდა გასათხოვარმა ქალმა შარაშიძის ასულმა და კარბოლის სინეგიით თავი მოიწამლა.

წიგმა გურიაში

22 და 23 აგვისტოს გურიაში გადღებულერ წიგნი-ბარ, რაც სინდისა და ყურნის ბერს არ დააყრის. „აღმისს“ კუბონის მ. ქარი ზოგან კიდევ დააყენეს. მაზანდის (ფუთი 1 მ. 60 კ.) დადების შემდეგ ოფორტის ბაზარში სინდის აღარ შემოაქვთ, ჰვიდინ სასინდისებზე ფუთს 2 მ. მცხოვრებნი ამის გამო შეწყუბულნი არიან. ნუ თუ მშ ქაწოლის გადაამაღვა არ არის!?

საკომპერციო სახადილო

დინის მოლოდინის შემდეგ საკომპერციო სახადილოს საზოგადოება დღეს 28 მარტის მომხსენება თვის სასადილოსა ხსნის გიორგივესკის ქუჩაზე, ქაშუეთის ეკლესიის გასწვრივ. სასადილოთა სარგებლობა მხოლოდ წევრთა და საზოგადოებისა შეუძლიან, გარდა პირველ კვირისა, როცა არა წ

რამ უფრო უფროსები ამათში არის „გერცოვისა და რუბინოვის“ (Корнерская Герцога и Рубина). ამ მანქანით შეგვიძლია ყველა ნაირი ბოსტნეულის დაკარგვა და შედარებით სხვა მანქანებთან უფრო ბევრსაც დავეკრით, მაგ. საათში 8 ფუტს, მაღლეს არ უზღვევდება დანები და არც იმტვირუება. უპირველესი ჩვენს ცდა კი ისაა, რომ ნედლი მწვანილი ისე გავაზნობოთ, რომ შეგვიძლოს ბევრს ხანს შენახვა და აგრეთვე არ გამოვივლოთ გემო, სუნ, ფერი და ის თვისება, რა თვისებაც ჰქონდა ნედლს. — ამას მაშინ მივღწევთ, როცა ისეთ ზომის სითბოს დავიკრთოთ ფერში, რა ზომის სითბოს იჭებდა საჭირო რომელიმე ამა თუ იმ ბოსტნეულისთვის, რადგან ყველა როდი იტანს ერთნაირს სითბოს: არის ბოსტნეული, რომ ვერ იტანს ძალიან სიბერეს და იწვევს, ჰკარგავს ფერს და აგრეთვე არის ბოსტნეული, რომ ნელი სითბო უკარგავს სუნს, მაშასადამე, უნდა ვცადოთ ყველა ბოსტნეულს ერთნაირი სითბო არ მივცეთ და ვეცადოთ გამოვიყვანოთ გემრიელი და ლამაზი. ამ ჯერათ დიდთ ფისებს გამოხარი სანოვავი, ფუთო ნარკვი (смазка) ღირს 15—16 მანეთი, ეს ნარკვიები-კი სხვა და სხვა ნაირათ მზადდება და ამისათვის სხვა და სხვა სახელები ჰქვია, მაგ.: ბორზი, ში, ჩეკულენი, სუბი, (Суп. ОБЖИВЛЕНИИ), სუბი ულენი და სხვა. ყველა ამაში შედის სხვა და სხვა ნაირი მწვანილი. აგრეთვე ხილისაგან მზადდება კამპოტი, ამასაც ბევრნაირათ აზადებენ და ჰქვია სხვა და სხვა სახელი. ნუ დავგარავთ დროს, საჭიროა ჩვენთვის როგორც ფული, ისეც საზრდო და აღარ არის დრო, მგონი, რომ ვაღვდლოთ კვლავისათვის. ჩვენი ქვეყანა მოკლტეული ყველაფერს ბედნიერებას და მასთან იმსაც, რომ არა გვყავს ინსტრუქტორები, რომ მივხმარონ ასეთ დროს ყველას, მაგრამ როგორც ჩვეულებით ყველა გაჭირების ატახაში, აქაც გამოვიჩინოთ ჩვენი ღონე, დეი ვიყოთ გარიყული, როგორც ბედისაგან ისე ცხოვრებისაგანაც, ნოვკოლოთ ჩვენს პატარა მამულს ხელი, დავეთესოთ თითქმის ყველა კუნძულში სადაც თობის პირი მივც წყდება და ავავიყოთ, ავამბინოთ ჩვენი ქვეყანა, ვანა ამას რამე აჯობებს? ზუნებთან გვექნება საქმე, რომელიც არ იბატონებს ჩვენზე, არ გვატენს გულს უდანაშაულოთ არ შელახავს ჩვენს გულს უკვილო ადამიანობას და არ უგვარულესს ამ წუთით სოფელს, სანაგიერთო ყოველის მხრიდან მოგვსმება ხმა კმაყოფილება, გულს გავგახარებს, მხიარულით შემოვავებთ, სიციხლეს გავგვიპირებს, ცხოვრებას შეგვაყვარებს, და ვინა ასეთი ბედნიერება შეგვიძლია ვიპოვოთ სადმე სხვაგან? არა და ათასჯერ არა.

ნაჩილი მოხარებითა

(ხმოსანთა არჩევნები)

20 მარიაშობისთვის ქ. ოზურგეთში ქალაქის მოუზრავის თავ. დამ. კ—დე ერთსათვის თავმჯდომარეობით მოხდა ხმოსანთა არჩევნები (1916—1920 წ.). არჩევნებს მცხოვრებნი ხალხით შეხვდნენ. ხმის უმეტესობით არჩეულ იქნენ: რუბენ ლეონტიძე ჩხაიძე (ვაჭარი), სიმონ ივლიანის ძე ცხომელიძე (ინტელიგენტი-კომპერატორი), ბარნაბა გიგოს ძე მენაბდე (მასწავლებელი), ილიკო გიორგის ძე ფირცხალაი-შვილი (ვექილი), აღარიონ გიორგის ძე ლომაძე (მასწ.), გერმანე იოსების ძე გოგიტიძე (ინტელიგენტი-მრეწველი), თავ. დიმიტრი კოსტ. ერისთავი (ექიმი), პარმენ სოლომონის ძე თოთიბაძე (მასწ.), კოსტანტინე სკოს ძე ტულუშვილი (ვაჭარი), ყარაბაზ გიორგის ძე ქარცივაძე (მასწ.), დამენტი ალექსის ძე სალუქვაძე (ვაჭ.), იეს. მაქსიმეს ძე სალუქვაძე (მასწ.), თავ. იოსებ კაკიას ძე ნაკაშიძე (მემამულე) და კირილე იესის ძე აბაშვიძე (ვაჭარი).

ხმოსანთა შიდადგოვით:

ვეტრი შიხ. თალაკვაძე (ვაჭარი), კირილე კოსტანტინის ძე ჯაგელიძე (ინტელიგენტი), თავ. იესიხა დავითი, ნაკაშიძე (მომხრეველ-შემამავალი), დანიელ როსტომის ძე მამულაიშვილი (მუშა-გლეხი), აღმასხან გიგოს ძე კალანდარი (ვაჭარი), ანტონ მაქსიმეს ძე მუჯირი (ვაჭარი) და დიმიტრი ზოსიმეს ძე (ექსლაძე) (ვაჭარი).

მიუხედავად გაზეთ „მეგობრის“ თანამშრომლის ბ. მჭირის „მწირული“ ბრალდებებისა ქალაქის მოუზრავი თ. დ. კ. ერისთავი და ხმოსანი ბ. გერ. ი. გოგიტიძე არჩეულ იქნენ. ძველი ხმოსანიდან გარდა ამ ორისა—ბ. ბ. ალ. კალანდარი და ან. მუჯირი გავიდნენ კანდიდატებად. მცხოვრებთა უმეტესობა არჩევნების შედეგით კმაყოფილი არიან. უმეყოფილოდ დარჩნენ ზოგიერთი გაზეთეული პირები („ატკანავი ჩინოვიელები“), რომლებიც არჩევნებს განსაჩივრებას უპირებენ.

ხოჯ-ილი.

დავა-სოფლები

ბ. ძვინაძე-ილია (შორაბის მარხა). სოფელი მდებარეობს საღვთო შორაბიდან 2 ვერსის მანძილზე. მდებარეობა საუცხოვო აქვს, სოფელი არის გაშენებული მთიანსა და გორიანს ადგილზე, რაც სასიამოვნო სურათს წარმოადგენს. თუმცა მას მდებარეობა კარგი აქვს, მაგრამ ნაკლებ სხვა მხრით ბევრი. მის უდიდეს ნაყოფს ვაგნებსა შეადგენს ის, რომ ეს სოფელი სწავლა-განათლების მსრით სულ შემო-იმერეთის სოფლებს ჩამორჩენილია; თქვენ წარმოიდგინეთ ამისთანა დიდ სოფელში, როგორც არის ეს სოფელი (მცხოვრებთა რიცხვი 300 კომლამდე ადის) არც ერთი სასწავლებელი არ მოიპოვება, არც სამინისტრო და არც საპრეტო. სოფელსაც დაუფრენია ფიჭვი სწავლა-განათლებლად და სრულ საღათის ძილს მისცემია. დღემდე ამ სოფელს გულშემოტკივარი არავინ აღმოსჩენია, რომ ხალხის საკეთილდღეოდ იზრუნოს და ამ სოფელში დაარსოს სკოლა. სხვა დაწესებულება არავითარი არ მოიპოვება არც სამკითხველო და არც ბანკი. სასურველი იქნებოდა, რომ აქაურთ მივებოდათ მეზობელ სოფელ ზედა-ილიანისთვის, რომელშიც არსებობს სასწავლებელი, სამკითხველო და სხვა მრავალი კულტურული დაწესებულებანი. მეზობელი კორესპონდენტები ბევრს არაბრებს სწორედ, მაგრამ რაც უფრო საჭიროა იმაზე ჯერ არავის არ დაუწყებია, ეს გახლავთ ადგილობრივი მამული „გაქები“. ეს მამული საღვთო-ადგილს მამულს შეადგენს და მას ჰყავს გაგებ-მარტოვლი. მამული იმყოფება სრულ გამგეს უფლებებში და ისიც ისე განაგებს, როგორც ჰსურს, მაგალითად, სამუშაოს ქირის ცოტა მიცემა ეს პირდაპირ დახარობა ვაჭარებულნი მუშა კაცისთვის. აქ მომუშავე მუშები ღებულბენ 16 საათის მუშაობისთვის მხოლოდ 50—60 კაპეკს, რაც ვერ აკმაყოფილებს მათ მოთხოვნილებას, მაგრამ იმის მოტყუებით, ვითომც იქ მუშაობა იხსნის სამხედრო სასაზღვროდ და სხვ.

ლი ადგილი უჭირავს და რა კარგი იქნებოდა, რომ ის ხარჯი, რაც მათ „კარგი დღის“ გადახდით მოუღიოთ, სწავლა-განათლებისთვის მოეხმარათ? აქაური ინტელიგენცია გამოხსლულია სხვა მეზობელ ინტელიგენციას, სრულებით დაუფრენია თავის სოფელი და დროს გატარება-სამაჭიფისთვის თავი მიუტია.

წელს მოსავლს აქ კარგი პირი უჩანს, რაც ცოტათი მაინც ახარებს საწყალ მუშა ხალხს.

ზედა-ილი.

სოფ. დიდი-შობისში (ქუთაისის მარხა). ამ სოფლის ერთმა უბანმა 15 მარიაშობისთვის დღესასწაულის გადახდა იცის. განზრახული იყო და აქა იქ პატარაკობდნენ ამ აუტანელ სიჭიჭის და გაჭირებების დროს არ ვიდრესასწაულოთ, მაგრამ ჩვეულებამ მაინც თავისი გაიტანა და ლხინი გადახდადეს, თუმცა ის ძველებური ელფერი მხიარულებისა არ ჰქონდა, საღამოს ხანს ეკლესიის მინდორში, სადაც მრავალრიცხოვანი საზოგადოება შეკრებილი იყო, ვიღაც დაბალხარის-ხოვანა სახმადრო პირები უწყსობება ჩაიდინეს. ჩამსხდარიყვნენ ეტლში არღინით და ხმალ ამოწვდილი შეგროვილ ხალხში დაქოლავდნენ. კინაღამ ბავშვები და ქალები გაქურციეს. მამასახლისმა წინადადება მისცა, რომ წესიერება დეცევათ, მაგრამ მისციფდნენ და ხმლით სიბრტყითა სცემეს. მამასახლისმა თავისი სინაღრითა და ვიწრო ქუჩით თავს უშველა, დარაჯები კი საღვთო მიმალნენ. შეიქნა ხალხის ჩოჩოლი, წიგლ-კვიცილი. ხალხი შეშინებული გარბოდ-გამორბოდა. მთელი გააქროლეს. ხალხიც გულგახეთქილი დაიშალა.

აქეთ ვისაც კი მუშა ხელი არ აკლდა და სარწყავი ადგილები ჰქონდა, სიმინდის, ლობიოს და ყურძნის მოსავალს კარგი პირი უჩანს. მხოლოდ ყველაფერი ძვირია. სიმინდი ღირს ფუთი 2. და 20 კ.—დან 2 მ. და 40 კ.—ვერცხითი თითო 5 კაბ., ყველი ჩარქვი (ორ გირვანქა ნახევარია) ერთი მანეთი, ხორცი ოყა (სამი გირვანქა) ისიც გამდარი საქონლისაგან 1 მან., გოჭი, რომელიც წინედ 1 მან. 50 კ.—ღირდა, ეხლა 10 მან. ნაკლებ ვერ იყიდეთ, ვარები წინედ 15—20 კ.—ღირებულნი 1 მ. 20 კ. ფასობს.

აქ არსებობს კომპერატული დუქანი, მაგრამ საქონლის უქონლობისაგან, დანიშნულებას ვერ ემსახურება. რაც შეეხება კერძო სავაჭრო დუქნებს ის საქონელი, რაც ჰქონიათ უმეტესი ნაწილი გაუსაღებელია. დარბევის შიშით ახალი აღარავის მოაქვს. დარბევის მიზანს თავისი პროფკატორული საქციელით ვინმე ივანე ცქიტიშვილი ძალიან ხელს უწყობს, მიუვარდება მოვაჭრებს და უყვირის: თქვენ ტყავი გაგვაცრეთ, ზურგზე ქონი ავავალოთ.

იყო შემთხვევა, შექრა კომპერატოვის დუქანში და გამგეს ათანასე შუბლაძეს ერთი აურ-ზაური აუტება და რასაკვირველია, ამას რომ მდაბიო ხალხი დაინახავს, ყველას დარბევის სურვილი აღეჭრება.

სუსუნატი

ვისაც სურს ერთხელ და სიმულდამოდ განიკურნოს იმ ავადმყოფობა-საგან მუდამ უნდა ახსოვდეს, რომ მისი თავიდან მოშორება შეიძლება ხუნუხუხის წამლით პირველ-ხარისხოვანი „გაონაზანი“. ეს წამალი სულ რამდენიმე დღეში ჰკურნავს დაძველებულ სუსუნატს. საშვალემა ნაცადია ტფილისის, რუსეთისა და საზღვარგარეთელ ქიმიკებისა და პროფესორების მიერ და აღიარებულია საუკეთესო წამლად სუსუნატის მოსაჩინად.

გაენი ბარანბი.

თუ თქვენთვის ეს საქმელო არ იქნება, გათვთ შეეკითხოთ რომელმაც ეს გსურთ ექმ ჩვენს აბებზე და ის აუცილებლად აგისნით, რომ ეს აბები საუკეთესო და რადიკალური საშვალემა. საშვალემა ერთნაირად ნაცადია მამაკაცებზეც და ქალებზეც. მამ, ნუ ხარჯავთ დიდ ფულს უშედეგო წამლობაზე, რადგანაც 3 კოლოფი და სამი უშუხაუნებით რომელიც წამლობა არის ერთად, საფუძვით ჰკურნავს ავადმყოფს ამ მიმე სენისაგან.

ერთი კოლოფი აბებისა ღირს 4 მან. და 3 მუშა შეშუხაუნებელი ღირს ცხრა მან. სხვა ქალაქებში გაავრცელება 3 მანეთის მიღების შემდგომ.

მიწერ-მოწერა და წამლის დაცვითა შეიძლება მხოლოდ რ. შმიდტ თბილისის, თბილისის ქუჩა № 12 თბ. 3. მახლობლივ გოლოვინის პროსპექტისა და მეტეოს ქუჩის.

რ. შმიდტ, თბილისი, ტხივალსკაია ულ. № 12 თბ. 3.

პირდად ნახვა შეიძლება 2—5 საათამდე. წამალი იყიდება მთელი

—300—

თუ გსურთ, მივატოვებთ

— სწორი შედეგის —

ი. თ. გვათუასას

თბილისი, შპის ლადაბარტი, სახლი მელოქ აზარიანისა № 1

შუამავლობას მს კონტორა

ნახვას გოგორკა ძალაქალთა

იხი ძალაქა ბარათელთათვის.

ყველა საქმეს კონტორა სწრაფლ და პრინციპულად ასრულებს.

— ხელმისაწვდომ ფასებში —

მისამართი პროვინციელთათვის: Тифлис, Вейсш. стускь И. Т. Гвагва, Справочная контора.

მახარობს და მარჯვდომობს საშინისტოს უფროსი მწოცი

კომერციულ სოფელთა

ქურსები

ბ. მ. ფილოვანის

ორივე სქესისთვის

(თბილისი, მიხეილის პროსპ., № 24, ტელ. № 976)

თხოვნები მიიღება: 4—5 საათ. სომართი. მეცადინეობა დაწყება 15 სექტემბერს. პროგრამები და წესდებანი მსურველი გაეგებებებოთ, ან მიეცემათ უსასყიდლოთ კურსების კანცელარიაში.

(20—231—9)

ბ. გაქოში

ღვინით ვაჭრობა

„მელაანი“

თ. ი. წ. ანდრონიკაშვილი და ახვ.

იზივება საუკეთესო კახური ღვინოები

(112—წ.)

საგაჭრო სახლი

„მ. სუსიევიჩი და ახვ.“

(ვაგზლის ქ. № 6)

ამით აუწყებს საზოგადოებას, რომ პირველ იანვარს ამა 1916 წ. თავის საწყობში წვილილად გაიყვლება

ნამდვილი კასური საპუტარი მანახების ღვინო

ხილვული, მადნეული წყლის მზარებელი საზოგადოების ჯანმრთელობის ინტერესი მოითხოვს: **მომთხრომნ და სპან მოკლეთის მითლო**

ლალიის და ამხ-ს კარმიტოვანე

თბილისი ხილვულ მანდელის ნამდვილი სამკურნალო წყალი და გაუფრთხილდნენ, მის ყალბ მიმბეჭდვებს, რომელთა რიცხვი ერთობ განზრებულად და ხშირად შეცდომით შეყავთ, მზარებელი საზოგადოება, თავიანთი დაბალი ნაწარმოების ძალში ეტყუებების მიმსგავსებით ნამდვილი ლალიის წყლის ტიტეტის სიზანი შემდეგია

ქართულად თავმოერთული ქალის სურათი, რომელიც დამტკიცებულია სავაჭრო სამრეწველო მინისტრის მიერ პეტროგრადში 6 თვით პროკეზსაც აწერია

„ლალიის წყალი“

მხოლოდ და მარტო ლალიის წყალი მოხმადნული სრულიად უვნებლის მაღალი ღირსების მახალბიხავან, ნამდვილი და საუკეთესო ხილის წვნი და მასთანვე

სუნ და გემოც სააშური აქვს

წლ.

ბ. თბილისში, მოგზას ქ. № 6, შუახალ-ვაჭათების კანტორა & შიხ. მალაზი

„განათლებლა“-ში

ნიღაბა

ყოველგვარი ქართული წიგნები, მწერ. სურათები, თხზი ქარტები რომლებიც გავრცელება სურველი მოთხოვნილებისთანავე.

პროვინციულ აგენტებს გავრცელება აგრეთვე ყველა ადგილობრივი ეფრნალ-გაზეთები: „თანამედროვე ასრია“, „საქართველო“, „მეშაქის მთარაზი“, „თეატრი და ცხოვრება“, „სახალხო ფურცელი“, „გვითრია“, „განათლებლა“, „კავკასიურ სოფო“, „თბილისის ლისტოკი“, „კოროზონი“, „მეშაქი“ და „ნათებალი“.

ფული და წერილები უნდა გამოიგზავნოს შემდეგი ადრესით: Тифлис, почт. ян. № 96, Сильвестру Р. Таварткиладзе.

ტელეგრაფის ადრესი: Олгинская 6. Таварткиладзе.

თაყვის მრეწველი

მ. გეგელოვანი

მუშაობის ქუჩა, ხაქია. ხაბ., № 9, ტელეფონი № 712.

ყოველ დღე მოგვცის საკუთარ და სავაჭრო სახლ. „მ. გეგელოვანი“-ში, სემიწველოებიდან ახალი ქვირითის მინაქალა, მცირე მარლიანი, შვი „მეშაქი“ ხიზოლა, აგრეთვე ახალ-ახალი მტკერის ზუთბი, თარით, ფარგა და ლოქო, გვაქვს აგრეთვე მიღებული ყოველგვარი კონსერვები და სარდინკები რუსეთის და საზღვარ-გარეთის ფირმებისა ხანგრძლივ ინახება.